

Sprawozdanie

komisji podatkowej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy
o samoistnych podatkach od poborów służbowych.

Wysoki Sejmie!

Przedłożenie rządowe z 3. b. m. odnosi się do dwóch odrębnych kwestyi, będących w związku z reformą podatkową, mianowicie:

do zrzeczenia się kraju prawa pobierania dodatków do podatku osobisto-dochodowego, — i

do zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych.

Co do tej drugiej kwestyi — komisya podatkowa przedewszystkiem zaznacza, że gdy służbowe pobory, o ile nie przekraczają kwoty 3.200 zł. rocznie, podlegają tylko podatkowi osobisto-dochodowemu (§§. 167 i 233 ustawy z 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220) a ten podatek w myśl art. XIII. ustawy podatkowej uwolnionym być ma, mocą ustawy przedłożonej równocześnie przez komisję do uchwalenia, od wszelkich dodatków, — byłyby osoby pobierające płace służbowe poniżej 3.200 zł. wolne od wszelkich ciężarów na rzecz kraju, powiatu i gminy, jeżeliby osobnego opodatkowania ich nie obmyślono.

Dodatki bowiem do podatków możnaby w takim razie, t. j. po uwolnieniu podatku osobisto-dochodowego od dodatków, nakładać jedynie na wyższe pobory służbowe w myśl §§. 233—237 powołanej ustawy.

Komisya podatkowa jest tego zdania, że jest ze wszech miar słusznem i sprawiedliwem, aby wszyscy obywatele kraju, a względnie mieszkańcy powiatu i gminy, ponosili ciężary krajowe, powiatowe i gminne, skoro wszyscy korzystają z urządzeń i zakładów, opartych bądź na budżecie krajowym, bądź też na budżetach powiatowych i gminnych

Każdy wyjątek, uczyniony na korzyść pewnej kategorii osób, jest pewnem pokrzywdzeniem reszty kontrybuentów, którzy pokryć muszą całą budżetową potrzebę.

Wychodząc z tego zasadniczego zapatrywania, komisya wniosek rządowy o samoistnem opodatkowaniu służbowych poborów uważa jako uzasadniony stosunkami, wynikającymi z reformy podatkowej.

Lecz wniosek rządowy czyni wyjątek na korzyść urzędników rządowych i krajowych, dalej wojskowych, duchowieństwa, a także na korzyść urzędników gminnych, urzędników zakładów gminnych i funduszków publicznych, tudzież nauczycieli.

Komisya podatkowa, z powodów zasadniczych, powyżej wypowiedzianych, mniema, że wyjątki od obowiązku opłaty samoistnego podatku od poborów służbowych zaprowadzić się mającego na potrzeby krajowe, powiatowe i gminne, ograniczyć należy do tych jedynie wypadków, gdzie tego uniknąć niepodobna.

Otóż liczyć się musimy z tem, że według §. 83. obowiązującej krajowej ustawy gminnej z r. 1866 urzędnicy państwa, kraju, zakładów krajowych, gmin,

dalej wojskowi, duchowieństwo i nauczyciele nie mogą być pociągani do opłaty dodatków do podatków na rzecz gminy.

To uwolnienie projekt rządowy rozszerza także na podatek od poborów służbowych, pobierać się mający na rzecz kraju, powiatu i gminy.

Komisya zgodza się z projektem rządowym o tyle, że przyznaje uwolnienie dla urzędników rządowych, wojskowych i duchowieństwa, a także dla urzędników kraju i zakładów krajowych, gdyż należy traktować ich na równi z urzędnikami rządowymi.

Jeżeli jednak komisya przyjmuje te wyjątki, to nie może zgodzić się na rozszerzenie uwolnienia także na urzędników gmin i zakładów gminnych. urzędników funduszków publicznych tudzież nauczycieli, gdyż zdaniem komisji ustawa ta będzie tem więcej sprawiedliwą, im mniej wyjątków zawierać będzie.

Projektowane podatki od poborów służbowych mają być według §. 2 projektu rządowego, nakładane tylko na pobory powyżej 600 zł. — analogicznie do postanowień ustawy państwowej z dnia 25. października 1896. — która dochody osobiste począwszy od 600 zł. opodatkowała.

Najwyższy zaś podatek od poborów służbowych, a względnie suma takich podatków na potrzeby krajowe, powiatowe i gminne, nie może według rządowego projektu wynosić więcej jak 50% państwowego podatku, na służbowe pobory nałożonego.

Obydwa te ograniczenia, tak co do minimum płacy, podlegającej opodatkowaniu, jak co do maksimum obciążenia podatkowego, komisya uznaje jako uzasadnione.

Dalsze ograniczenie, objęte §. 3. projektu rządowego, odnosi się do zakładania podatku w granicach §. 2. zakreślonych, przez Reprezentację powiatów i gmin.

Mianowicie czyni projekt rządowy nałożenie takiego podatku w powiecie lub gminie zawisłem od zezwolenia Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa.

Zdaniem komisji podatkowej byłoby zupełnie wystarczającym poprzestać na zozwoleniu Wydziału krajowego a konieczność ingerencji c. k. Rządu w tych sprawach, odnoszących się do pokrycia budżetowych potrzeb ciał autonomicznych, nie jest wcale wykazana, zwłaszcza w obec zakreślonych już projektowaną ustawą granic, których opodatkowanie służbowych poborów przekroczyć nie może.

Wprawdzie obecny na posiedzeniu komisji reprezentant c. k. Rządu powołał się na §. 81. ustawy gminnej z r. 1866. — według którego do zaprowadzenia na rzecz gminy opłat, nienależących do kategorii dodatków do podatków, potrzeba ustawy krajowej, analogicznie zatem, według zdania p. komisarza rządowego, potrzebnem jest przyzwolenie rządu, jeżeli gmina lub powiat nałoży ma podatek od poborów służbowych.

Komisya nie podziela tego zapatrywania, gdyż jeżeli ustawą krajową zostanie nadane gminom i powiatom prawo nakładania podatku od poborów służbowych, w ramach tej ustawy, to jest już zbyteczne osobne jeszcze zezwolenie c. k. Rządu na zastosowanie ustawy w każdym poszczególnym wypadku, w którym gmina lub powiat uzna nałożenie tego podatku za potrzebne a Wydział krajowy uchwałę reprezentacji gminy lub powiatu zatwierdzi.

Pomimo tego komisya, ze względów praktycznych, mianowicie dla pewniejszego uzyskania sankcyi projektowanej ustawy, przyjmuje §. 3. w osnowie przez c. k. Rząd przedłożonej.

Komisya poczyniła niektóre zmiany stylistyczne, celem dokładniejszego określenia postanowień ustawą objętych; mianowicie w §. 2. projektu rządowego jest mowa o wyższych poborach służbowych w tem znaczeniu, że mają to być pobory przewyższające 600 zł. — zaś w §. 5. użyty jest ten sam wyraz w znaczeniu przyjętem w ustawie państwowej z 25. października 1896, mianowicie oznacza on pobory przewyższające 3200 zł. — Komisya zmieniła przeto stylizacją §. 2. w ten sposób, że wzmianka o wyższych poborach służbowych z tego §. 2 została eliminowana, zaś w §. 5. zostało to wyrażenie w znaczeniu, jakie ma w ustawie z 25. października 1896.

Komisya podatkowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

We Lwowie 4. lutego 1898.

Przewodniczący:
Abrahamowicz.

Sprawozdawca:
Skalkowski.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o dopuszczalności zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Sejm, rady powiatowe i gminne mają prawo, pod warunkami poniżej wymienionymi, uchwalać samoistne podatki od poborów służbowych na pokrycie potrzeb kraju, względnie powiatów i gmin.

§. 2.

Podatek ten nie może przekraczać połowy podatku, przypadającego według ustawy państwowej z dnia 25. października 1896 Nr. 220 Dz. pr. p. na pobory służbowe, jeżeli one są jedynym dochodem opodatkowanego.

W razie istnienia równoczesnego kilku takich podatków (krajowych, powiatowych i gminnych) ograniczenie powyższe zastosowane będzie do wymiaru, jaki osiągną te podatki razem wzięte.

Pobory służbowe, wynoszące nie więcej jak 600 zł. w. a. rocznie, są od tego podatku zupełnie uwolnione.

§. 3.

Do nałożenia tego podatku przez Rady powiatowe i gminne potrzebne jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa.

§. 4.

Od podatków niniejszą ustawą określonych wolni są urzędnicy i słudzy c. i k. Dworu, państwa, kraju, zakładów krajowych, wojskowi, tudzież ich wdowy i sieroty co do poborów służbowych i wynikających ze służbowego stosunku pensyi, prowizyi, wsparć i innych dochodów, — wreszcie duszpasterze co do swojej kongruy.

§. 5.

Wymienione w §. 1. korporacje, które zaprowadzą samoistny podatek od poborów służbowych, niemają prawa nakładać dodatków do państwowego podatku od wyższych płac służbowych.

§. 6.

Odgraniczenie miejscowe obowiązku opłacania samoistnego podatku od poborów służbowych nastąpi wyłącznie według miejsca zamieszkania osoby, pobierającej płacę służbową.

§. 7.

Rząd jest upoważniony korporacyom, zaprowadzającym podatek od płac na podstawie niniejszej ustawy, udzielić dat rejestru szacunkowego dla podatku osobisto-dochodowego, odnoszących się do poborów służbowych, oraz spisy osób, pobierających dochody z płac służbowych, a to celem ułożenia podstawy do samoistnego podatku od służbowych poborów.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.
